BRAM BAKKER INTERVIEWT ESTHER VERHOEF

‘Ik wil mooie dingen maken. Verdwijnen in mijn personages’

Bram Bakker is psychiater, schrijver en mental coach, en bekend van het tv-programma 'De allerslechtste echtgenoot van Nederland.' In elke editie van WAChT! voelt hij een bekende Nederlander aan de tand over (on)gezond leven. In dit nummer: schrijfster Esther Verhoef (46).

Tekst Bram Bakker *Fotografie* Hester Doove *Styling* Nickel Didde@classofstyle *Visagie* Elsa de Jong

9 MINUTEN LEESTIJD

Mijn kennis over Esther Verhoef was tot voor kort in één zin samen te vatten: één van die knappe blonde vrouwen die spannende boeken schrijft. Daarmee doe je haar wel tekort, ontdekte ik bij de voorbereiding van onze twee ontmoetingen ten behoeve van dit blad. Na een middag poseren in Amsterdam en een lunch in Den Bosch weet ik wel beter: deze gepassioneerde schrijfster is veel meer dan het boegbeeld van de literaire thriller.

JE NIEUWE BOEK, LIEVE MAMA, IS ONLANGS VERSCHENEN, EN JE DOET EVEN WEINIG ANDERS DAN PUBLICITEIT DAAROMHEEN, VERTELDE JE ME. HOE LEUK IS DAT?

'Je zult het misschien niet geloven, maar ik houd er niet zo van om in de belangstelling te staan. Het begint gelukkig te wennen. Ik heb lang geprobeerd om schrijven en media te combineren, maar het lukt me niet. Die binnen- en buitenwereld laten zich niet combineren. Eén interview en ik ben een week uit mijn schrijfflow. Ik probeer interviews en andere mediamomenten daarom zoveel mogelijk te bundelen in ongeveer drie weken per jaar. De rest van de tijd ben ik bezig met wat ik het liefste doe, schrijven. Jij kunt wel zeggen dat ik een 'sterk merk' ben, maar ik ben daar helemaal niet mee bezig. Ik wil mooie dingen maken, verdwijnen in mijn personages, hun wereld leren kennen. En ik prijs me gelukkig dat zoveel mensen graag lezen wat ik schrijf.'

HET VIEL ME OP HOE PRECIES JE BENT BIJ DE FOTOSHOOT. WAT IS DAT?

'Ik wil graag dingen goed doen. Dat is met alles zo, ook met bijvoorbeeld signeersessies. Het is de enige keer per jaar dat ik daadwerkelijk contact heb met mijn lezers en die wil ik dan ook aandacht geven, al is dat noodgedwongen maar heel kort. Zij hebben moeite gedaan om helemaal naar mij toe te komen, dat wil ik niet afdoen met een snelle handtekening.'

HOE GA JE OM MET AL DIE MENSEN DIE IETS VAN JE WILLEN?

'Het begon ineens, in 2006, met het succes van Rendez-vous (Rendez-vous was Esthers ▷

Jurk: Ana Alcazar, Ring: A-Brend, schoenen: Replay

'IN MIJN HOOFD ZITTEN MOMENTEEL ZES OF ZEVEN AANZETTEN VOOR BOEKEN DIE ER NOG ZULLEN KOMEN'

'VOOR HET BOEK *LIEVE MAMA* BEN IK IN ENGELAND GEWEEST EN HEB IK MEEGELOPEN IN EEN ZIEKENHUIS'

eerste psychologische thriller en het boek werd een enorme bestseller met meer dan 300.000 verkochte exemplaren, BB). Ik schreef daarvoor informatieve boeken over dieren, niet zonder succes: ze zijn in meer dan honderd landen verschenen en er zijn er miljoenen van verkocht. Daar deed ik zelf ook de fotografie voor. Maar tot het succes van Rendez-vous was ik als persoon niet echt bekend. Vervolgens kom je er dan achter dat er geen school is die je leert omgaan met aandacht van de media. Ik heb op verzoek van mijn uitgever destijds een dag mediatraining gevolgd, maar zulke trainers gaan ervan uit dat je graag in de belangstelling staat. Die man zei letterlijk: 'Jij wilt toch een stér zijn?' Hij had geen idee... Tv- en radio-optredens waren nieuw voor me, ik vond het doodeng en ik wilde het zo goed mogelijk doen. Inmiddels ben ik er aan gewend geraakt en ik ga er nu veel beter mee om dan in het begin.'

HOE COMBINEER JE DAT SCHRIJVEN DAN MET EEN GEZINSLEVEN?

'Toen ik in 1995 fulltime ging schrijven en fotograferen, heeft mijn man Berry besloten om zijn baan op te geven, en de praktische zaken in ons gezinsleven voor zijn rekening te nemen. Berry zag mijn enorme behoefte om me vol op dat schrijven te storten, dat ik daar echt heel gelukkig van werd. Tussendoor heeft hij ook zijn eigen projecten opgezet. In periodes dat ik het wat rustiger had, steunde ik hem. Onze kinderen zijn nu een stuk ouder (Berry en Esther hebben een zoon en twee dochters van 19, 16 en 14 jaar, BB), en daardoor wordt het praktisch wat minder belastend, maar hij heeft altijd naar de sportclubs gereden, de tien minuten-gesprekjes op school gedaan, en hij maakte 's ochtends voor school de vlechtjes in de haren van onze dochters. Met de traditionele rolverdeling hebben wij en de kinderen niets. Onze zoon strijkt zelf zijn overhemden, dat heeft hij van Berry geleerd.'

KUN JE ME SCHETSEN HOE ZO'N LEVEN OM TE SCHRIJVEN ER DAN UITZIET?

'Ik schrijf werkelijk overal. Thuis, en in mijn schrijfhuisje in hartje Den Bosch. Maar ook onderweg, in hotels of in de auto. Het is voorgekomen dat we met vrienden van de kinderen in Frankrijk grotten gingen bezichtigen, maar dat ik niet mee naar binnen ging en met mijn laptop op schoot in de auto bleef zitten om door te werken. Mijn gezin weet dat van me, en begrijpt het ook.

Ik schrijf vaak met muziek op de koptelefoon. Ieder personage en elke scène heeft zijn eigen nummer. Dat luister ik dan constant. Als ik weken of maanden later dat nummer opzet, ben ik meteen weer op die plaats, heb ik er meteen de juiste emotie bij. Op mijn website heb ik bij elk boek de playlist staan. Voor Lieve mama luisterde ik veel naar *Dear mama* van *Tupac* en *Mistake* van *Moby*. Ik schrijf grotendeels intuïtief en ik werk nauwelijks chronologisch in het begin, schrijf heel veel losse scenes, waarvan er vaak heel wat uiteindelijk niet worden gebruikt. Het moet echt uit mijn hart komen, anders werkt het niet.

Ik schrijf graag zintuiglijk, zodat je als lezer in de wereld áchter die woorden terechtkomt. Ik vind het een mooie uitdaging om me te verplaatsen in mensen die ver van me afstaan. Om me in zo'n enge Hennequin uit De kraamhulp in te leven, of in Ralf, die achttienjarige jongen uit Lieve mama.'

JE SCHRIJFT VEEL MEER DAN ENKEL SPANNENDE BOEKEN ALLEEN, HOE KIES JE WAT JE GAAT MAKEN?

'Mijn gevoel bepaalt welk boek het volgende wordt. Waarbij het wel zo is dat ik nooit twee boeken achter elkaar in dezelfde sfeer schrijf. Ik heb mijn eigen jeugdervaringen verwerkt in de roman Tegenlicht, die me mede daarom zo dierbaar is, maar ook samen met Daniëlle Hermans een non-fictieboek, Stil in mij, over vrouwen die als kind zijn getraumatiseerd in door nonnen geleide instellingen. Dat die vrouwen niet geloofd werden en daarom hun leven lang hun mond hebben gehouden, dat stak me. Boosheid over onrecht is wel vaker een drijfveer. Zo sprak ik in Frankrijk ooit lang met een oorlogsveteraan over de PTSS van die man. Hij werd als dorpsgek beschouwd, had een stevig drankprobleem, was gewelddadig en niemand nam hem serieus. Hij kreeg geen hulp. Een deel van zijn verhaal kwam uiteindelijk terecht in Chaos, van Escober (onder dit pseudoniem publiceerden Esther en haar man Berry vijf 'actiethrillers', BB). In mijn hoofd zitten momenteel zes of zeven aanzetten voor boeken die er nog zullen komen. Thrillers, romans, novelles. De bron droogt nooit op. Ik wil daar alleen nog niet over praten, omdat ik het dan voor mijn gevoel misschien stuk maak.' ▷

Esther Verhoef is een van de succesvolste en meest veelzijdige schrijvers van Nederland. Er zijn bijna 1,9 miljoen exemplaren van haar thrillers en romans verkocht. Haar werk is in tal van landen verschenen en meermalen bekroond en genomineerd. In 'een vorig leven' was Esther gerespecteerd dierenfotografe. Ze schreef circa 60 populair wetenschappelijke en informatieve boeken over (huis)dieren, waarvan er wereldwijd meer dan 9 miljoen zijn verkocht.

‘ALLES GAAT BETER GAAT ALS JE FIT BENT. DAT PROBEREN WE ONZE KINDEREN OOK MEE TE GEVEN’

Goed pak!
Bram Bakker wordt gekleed door Pakkend, maatwerk en *ready-to-wear* items voor de man. Voor een tijdloos zakelijk pak, een vrijetijdsitem of een stijlvol pak voor een speciale gelegenheid. Altijd van hoge kwaliteit, omringd met vakkennis, in een relaxte omgeving en met een on-Nederlands goede service.

NOG EVEN OVER DAT PERFECTIONISME, HOEVER GAAT DAT ROND ZO’N BOEK?

‘Wat je opschrijft, moet kloppen. Het moet kunnen gebeuren. Dus doe ik veel research. Voor Lieve mama ben ik voor het eerst in tien jaar weer in Engeland geweest, heb ik meegelopen in een ziekenhuis en allerlei gesprekken gevoerd met jongens van een jaar of achttien om meer van hun denkwereld te begrijpen. Het is fijn als je hoort dat zo’n personage uit je boek geloofwaardig is, dat iemand zichzelf in een personage herkent. Na het intuïtieve schrijven volgen een paar redactierondes waarin ik mijn werk heel kritisch lees en ongenadig hele zinnen en passages schrap. Pas als ik tevreden ben, stuur ik het naar de uitgever. En dan nog zie ik zinnen en woorden die verbeterd kunnen worden, tot in de derde of vierde drukproef toe.

Het houdt voor mij niet op bij schrijven. Ik wil ook betrokken worden bij het omslag, de vormgeving enzovoorts. Soms vindt de uitgever de foto voor een cover, soms vind ik hem zelf. De foto op Tegenlicht maakte ik zelf, in de periode dat ik dierenboeken schreef en dagelijks fotografeerde. Ik koesterde die foto en heb hem nooit laten publiceren omdat ik toen al wist dat ik er eens iets bijzonders mee wilde gaan doen. Toen ik twaalf jaar later Tegenlicht schreef, begreep ik dat de foto zijn eindbestemming had gevonden.’

HOE BEWAAK JE BIJ AL DIT FANATIEKE GESCHRIJF EIGENLIJK JE GEZONDHEID?

‘Hoewel ik een echt avondmens ben, ga ik tegenwoordig minder lang door dan vroeger. Veel later dan drie uur ’s nachts wordt het niet meer. Ik drink ook nooit als ik nog moet schrijven, want dan komt er niets fatsoenlijks op papier. Naar drugs ben ik best nieuwsgierig, vanwege de ervaring, maar ik ben tegelijkertijd bang voor controleverlies. Verder dan één joint ben ik uiteindelijk nooit gekomen. Wel heb ik heel lang en heel veel gerookt, ik geloofde zelfs dat ik niet zou kunnen schrijven zonder sigaretten. In 2007 ben ik na eerdere pogingen eindelijk gestopt. In de periode erna vlogen de kilo’s eraan. Daar was ik aanvankelijk alleen maar blij mee. Ik was daarvoor altijd mager geweest. Als tiener at ik dagelijks snoep omdat ik zo graag wilde aankomen - zonder resultaat trouwens. Dus toen ik eindelijk wat dikker werd, was ik dolgelukkig. Totdat ik op een gegeven moment in de spiegel keek en dacht: ‘Wie is dat?’ Ik kon de kleding die ik graag droeg niet meer aan, die stond me niet meer. Vanaf toen ben ik me gaan verdiepen in voeding en beweging en is het met dat gewicht weer goed gekomen. Ik haal nu heus nog wel eens een avond door met vrienden, maar de dagen daarna zit ik dan weer gewoon aan het water en eet ik salade en havermout. Soms onderbreek ik het schrijven om een paar uur te fietsen, dat helpt als je even vastzit met het verhaal. Ik kom dan ook even in een andere sfeer. Sporten helpt bovendien fantastisch om te relativeren, de balans tussen je oren te bewaken. Ik merk dat alles beter gaat als je fit bent. Dat proberen Berry en ik onze kinderen ook mee te geven. Ze zijn meer met hun gezondheid bezig dan wijzelf op die leeftijd. Gelukkig maar.’ ◀